

Akropoliin valaiseva museo

Moderni museo Ateenassa palauttaa veistokset tilavaan ympäristöön

UUSI AKROPOLIIN MUSEO

Klassiset veistokset tulevat pian avaraan päivänvaloon uuteen Akropoliin museoon Ateenassa. Kukkula näkyy aivan lähellä museon lähes joka kulmalta.

► Kreikan klassisen kauden taiteen saavutukset huipentuivat 400-luvulla eaa. Ateenan Akropoliilla. Kukkula tarjosi vuosikymmeniksi työmaan aikakauden parhaille arkkitehdeille ja kuvanveistäjille.

Akropoliista tuli Ateenan mahtin vertauskuva. Myöhemmin se juurtui osaksi yleiseurooppalaista sielunmaisemaa – eurooppalaisen kulttuuriperustan symboliksi.

Vuosisatojen myllerrykset jättivät jälkensä Akropoliille.

Erytisesti 1800-luvun alussa kulttuuriperintö koki kovia. Ranskalaiset ja britit haalivat museoihinsa kilvan kreikkalaisia veistoksia.

Ensimmäisen oman museon Akropoliin veistokset saivat 1870-luvulla. Arkeologiset kaivaukset alueella jatkuivat ja esineistöä kertyi lisää. Niinpä kukkulan laella sijainnut museo kävi pieneksi jo vuosikymmeniä sitten.

Pitkän väännön jälkeen uutta museota alettiin rakentaa Akropoliin juurelle vuonna 2003. Sveitsiläisen **Bernard Tschumin** suunnittelema rakennus valmistui 2007.

Avajaiset ovat 2008 lopussa. Muutto vie aikansa, eikä suurta hanketta haluta pilata hätäilemällä.

Museon peilaavat seinät näyttävät jo ulospäin tyylikkäiltä. Varsinaisen salaisuutensa museo paljastaa sisällä.

Lasiseinät takaavat esteettömän näkymän Akropoliille. Lisäksi ne tuovat luonnonvalon museon keskeiseksi sisustuselementiksi.

"Museon pääosassa on klassisen kauden veistostaide. Teokset on suunniteltu katsottavaksi luonnonvalossa. Lähes kaikkiin museon osiin tulee päivänvaloa, joka vaihtuu hetkestä toiseen", Tschumi sanoo.

Valon ja varjon vaihtelun lisäksi arkkitehti Tschumi on tuonut pylväät osaksi museokokemusta.

"Klassisen temppelin tapaan museon sisätiloissa on pylväitä, jotka käveltäessä peittävät ja paljastavat veistoksia. Se on eräänlaista leikkiä, joka tuo eloa museoon", suunnittelukomitean puheenjohtaja **Dimitrios Pandermalis** kertoi paikan päällä maaliskuussa.

Uuden Akropoliin museon ydin on Parthenon-galleria, joka on tehty temppelin ulkomittoja ja suuntausta vastaavaksi. Gallerian seiniä kiertävän Parthenonin friisin reliefikoristelun voi nähdä yhtenäisenä – ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1801.

Silloin lordi Elgin alkoi purkaa reliefiä itse Akropoliilla.

British Museumin Elginkokoelman reliefeistä on Ateenassa esillä kopiot. Ne erottuvat selvästi alkuperäisistä veistoksista hyvin valkoisina.

Kreikassa toivotaan, että uusi museo vilkastuttaa keskustelua tuon kokoelman palauttamiseksi Ateenaan.

British Museum väittää, että Akropoliin museon vanhat tilat eivät riitä reliefille. Siihen ei enää voi vedota.

Entiseen museoon verrattuna näyttelytilat näet lähes kymmenkertaistuvat noin 14 000 neliöön. Väliseinien puuttuminen lisää entisestään ison tilan tuntua.

Aikakausien mukaan tematisoitu museo sijoittelee näyttelyesineet ilmastavasti. Kun vielä Akropolis näkyy useimpiin uuden museon osiin, eivät museon tilat voi millään ahdistaa.

Ateenan keskusta-alueella kaivettaessa vastaan kohoaa aina menneiden vuosisatojen perintö. Arkeologiset löydöt viivästyttivät Ateenan metrolinjojen valmistumisesta vuosilla.

Uutta museotakaan ei rakennettu tyhjyyden päälle. Pylväiden varaan rakennetun museon lasilattia paljastaa, että kellarin sijaan alla on arkeologinen kaivausalue. Maakerrosten alta on paljastettu antiikin Ateenan eteläosien rakennusten ja teiden jäänteitä.

Museoesineitä on siirretty Akropoliin huipun vanhasta museosta lokakuusta 2007.

Viimeinenkin marmorinpala on jo saatu nostokurkien varassa laskettua uuteen museoon – ilman pienintäkään vahinkoa. Kokoelman järjestely ja esillepano vie nyt aikansa.

Pieniä ryhmiä, joukossa runsaasti kreikkalaisia koululaisia, on käynyt jo tutustumassa museon tiloihin.

Rakennus- ja muuttotöihin on kulunut 130 miljoonaa euroa, ja hinta nousee 150 miljoonaan.

Kreikkalaisille se ei tunnu liian kalliilta. Ateenalaiset korostavat Akropoliin merkitystä kreikkalaiselle identiteetille. Museo on kaupunkilaisten ylpeyden aihe.